

Előfizetési árak:
 Egész évre 12 frt.
 Félévre 6 „
 Negyedévre 3 „
 Egy hóra 1 „
 Egyes szám 4 kr.

Kiadóhivatal:
 Pleitz Fer. Pál könyvnyom-
 dája Nagybecskerek, Uri-
 utca 276. sz., hová az
 előfizetések és a lap szét-
 küldésére vonatkozó felszó-
 lamlások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
 Nagybecskerek,
 Ferencz-József-tér,
 Bauer-féle ház
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogad-
 tatnak el. Azonkívül az
 összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap.
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

Külügyi politikánk.

Nagybecskerek, június 9.

(X) Örömmel és büszkeséggel kon-
 statáltuk a nemzet örömnepén azt
 a népek történetében majdnem párat-
 lan haladást, melyet Magyarország
 egy negyedszázad alatt tett. De a
 finanziaális és kulturális haladásnál
 még jobban bizonyítja a magyar állam
 életképességét az a tiszteletreméltó
 állás, melyet Magyarország a mon-
 arkhia külpolitikájában kivívott ma-
 gának.

Amaz évben, midőn a nemzet királya
 fejére tette a koronát, nem nagy jelen-
 tőséget tulajdonítottak a külföldi hatal-
 mak a törekvő kis országnak. Ma
 hálistennek gyökeresen megváltozott
 a helyzet, s a külföldi hatalmak szive-
 sen hallgatnak a magyar állam sza-
 vára. Elmúltak az idők, mikor a mon-
 arkhia külpolitikáját a régi Ausztria
 diplomatái intézték az ő szellemükben,
 mert a lefolyt negyedszázadban oly
 államférfiak vezették Magyarországot
 államügyeit, kik semmit sem engedtek
 a magyar kormány törvénybiztosította
 befolyásából a monarkhia külpolitiká-
 jára, melyet a törvény értelmében a
 külügyminiszter a magyar miniszter-
 elnök közbejöttével vezet.

Rendkívül érdekes annak megfigye-

lése, hogy Magyarország tekintélyének
 emelkedésével mikép halad párhuzam-
 osan külpolitikánk irányának és
 jellegének átalakulása.

A régi osztrák politika német-
 országi hegemoniájához ragaszkod-
 dott, ebben látta biztosítékát nyugat-
 európai befolyásának, s e mellett tel-
 jesen elhanyagolta a keleti érdekeket,
 a melyek pedig azonosak Magyar-
 ország érdekeivel.

Az új osztrák-magyar politika első
 rangu szerepet tudott magának bizto-
 sítani a keleti kérdésben, mindinkább
 kelet felé vonulván. S dacára annak,
 hogy e politika sohasem járt jogos
 törekvések elnyomásával, ma már nem
 képzelhető, hogy a Balkán félszigeten
 bármely kérdést Ausztria-Magyaror-
 szág hozzászólása nélkül megoldjanak.
 Tulzást nélkül mondhatjuk, hogy
 Ausztria sohasem tudta nagyhatalmi
 súlyát jobban érvényesíteni a mint
 teheti most az osztrák-magyar mo-
 narkhia.

A mellett a monarkhia politikája
 nem felejtkezett meg a nyugatról sem.
 Ezt bizonyítja a hármasszövetség,
 mely az utolsó huszonöt esztendő leg-
 becsebbé vívmánya a nemzetközi
 politika terén.

Még érdekesebb visszatekinteni azon

küzdelmekre, melyek e vívmányokat
 megelőzték.

A monarkhia első közös külügymi-
 nisztere Beust főleg azon munkálkodott
 Königrätz után, hogy a németországi
 pozíciót visszaszerezze. Midőn 1870.
 Napoleon arra törekedett, hogy
 Ausztria-Magyarországot maga mellett
 akcióra bírja, a revanche-elemek
 mind készen állottak a Franciaor-
 szággal való szövetségre.

E nagy jelentőségű napokban An-
 drássy Gyula nagy tehetsége men-
 tette meg a monarkhiát egy nagy
 tévedéstől. Mert ha Eranciaország
 az osztrák-magyar monarkhia segít-
 ségével győz vala, ez azoknak dia-
 dala lett volna, akik Ausztriát vissza-
 akarták vinni Németországba, s ezzel
 a törekvéssel megbolygatták volna a
 dualizmust, másrészt pedig a keleti
 érdekeket tovább is elhanyagolták
 volna Magyarország kárára. Andrassy
 tudvalevőleg fényes diadalt aratott,
 amennyiben a koronatanács kimondotta
 a monarkhia semlegességét.

A providenciális államférfi bámu-
 latos éleslátással jelölte ki a monarkhia
 helyes külpolitikájának irányát. Poli-
 tikájának alapkövét a francia-német
 háboru alkalmával kivívott diadala
 tette le, úgy hogy amikor a király

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Óda

az 1867. évi koronázás emlékére.*)

Öltözz virágba föld, szellő lobogtasd
 A lombos utcák lengő zászlait;
 Kevély öröm, a sziveket dobogtasd,
 Egy hü s szabad nép ünnepel ma itt!
 Ünnepli azt a nagy napot, mely ott áll
 Két kor között örök határkövül,
 S most ime a határkö diszes oltár,
 Hová az áldozók százezre gyül.

Más korszak ez, egy fényes új-szövetség,
 — Sötét átkával elmerült az ó —
 Hogy nép s király a jó utat kövessék,
 Nem kell szilaj, feddő próféta-szó,
 Megtért a hit, megtért a szív bizalma,
 Őrt áll a törvény, fenn viraszt a jog,
 S mely fájva-fájt, velőkön átnyilalva,
 A százados seb többé nem sahog.

Magyar dicsőség bus emlékü sirja,
 Mohács, a gyász töled szakadt reánk;
 Nem volt az égi irgalomnak írja,
 Hevert a hon vérvő tetem gyanánt.
 Azóta bus e nép ajkán a nóta,
 Azóta volt a szívünk keserű.
 Oh nemzetem! három nagy század óta
 Szakgatta májad ádám keselyü.

*) Az akadémia által koszoruzott óda.

Reánk boesátá isten ostorául
 Vad népe árját durva Napkelet,
 Vértől lett sár a honi föld porábul
 S tüzlángban állt az ég fejünk felett.
 S míg a magyar — a mig csak birt lehelni —
 Vérrel védett minden tenyérnyi tért:
 Hányszor volt kénytelen zászlót emelni
 A megtiport szabadságért s hitért!

Majd béke lett, nyugalmas, enyhe béke,
 Rajtunk gondos, atyáskodó kezek,
 S kegymosolyért a hősök nemzedéke
 Magyarságából is kivetkezett;
 Csupán a siró hegedü ha jajdult,
 Morajlott még az elnyomott vihar,
 S a honfisziv bor mellett meg-megsajdult,
 El-elsohajtvá, hogy: „Rákóczi hajh!”

De élt a szikra s egyszer csak kilobbant,
 Az égre törve föl, vulkán gyanánt;
 A nemzet szive lelkesülve dobbant,
 Az arcz piros lett, elfutá a láng.
 Bilincs lehullt, hősök virága támadt,
 S kezdődött harc, fényes, dicső, csodás;
 De mig szemét az ámuló világnak
 Elkápráztatta — már jött a bukás.

Aztán vak éj lön, úgy fődé honunkat,
 Mint egy ráomlott iszonyu terü;
 Csak jóságos királyi asszonyunknak
 Szelid szeméből csillogott derü.
 Börtönbe a sugárka így hat épen,
 Biztatva hün a csüggedő rabot.

Te is reményt meritél árva népem,
 E fény azt sugta: látsz még jó napot.

Fenkölt lelkét a fejedelmi férjnek
 Hozzánk hajtá kegyes mi-asszonyunk.
 Már érezök, hogy vége lesz az éjnek,
 Vak kétségben nem kell bolyonganunk.
 A haza bölcsé szólt s fölfejtve látta
 Királyunk az ármánykötött bogot,
 S megismeré, hogy e nép hü iránta,
 Mást nem kíván, csak törvényt és jogot.

S a nagy, bölcs fejedelem bátran kimondta
 A békülés engesztelő szavát,
 A nemzet érző testéből kivonta
 Azt a tövist, mely szurt sok éven át.
 „Népem szabad nép, tisztelet jogának,
 Törvény úgy köt királyt, mint nemzetet“ ..
 Oh, mikor visszaadta önmagának,
 Magyar hazánkat, akkor nyerte meg.

Hogy ragyogott Szent István koronája
 — Szemünk világát csaknem elvevé —
 Midőn urunk királyunk homlokára
 A nemzet daliája fölteve.
 Az idők teljessége ime bételt,
 Hozsánna, a nagy ég akarta így;
 Királyi eskü, melyet megpecsételt,
 Áldott örökre e szent, drága frigy!

Tanu e nap, ég s föld egyként tanuja,
 Hogy oldhatatlan volt ez a kötés;
 Elszállt végkép a szivek ős gyanuja,

kinevezte külügyminiszterre, a monarchia külpolitikájába már általánosságban kijelölt alapelveket vitt magával.

A magyar, osztrák és a nagyhatalmi érdekek között ezen elvek állapítják meg a harmóniát.

Ezen elvek főleg a jogos érdekek megóvásával a becsületes béke. A tévesztett utak elhagyásával a monarchia nagyhatalmi állásának megerősítése. Az osztrák-magyar monarchia mint nagyhatalom befolyásának biztosítása az európai kérdések megoldásánál. A balkán-félszigeti érdekek megvédése.

E négy pontban lel kifejezést Andrassy Gyula külügyi politikája, mely ma is a miénk. Ez alapon hozta közelebb Olaszországot és a monarchiát; egyengette a barátságot a monarchia és a német birodalom között, mely a hármasszövetséghez vezetett. A becsületes békére való törekvés hozta össze négy ízben a háromcsászár-találkozást. Andrassy, Haimlerle és Kálnoky abban fáradoztak, hogy meggyőzzék Oroszországot, miszerint monarchiánk nem akarja Oroszországot provokálni, amikor balkánfélszigeti érdekeit védelmezi. Az orosz államférfiak ezt azonban sohasem akarták belátni.

A szerb-török, valamint az orosz-török háboru alighanem egy rettenetes európai háboruba sodorja a monarchiát, ha nincs Andrassy Gyula. Csak neki sikerült Oroszországot oly koncesziókra rábírnai, melyeket csak most értünk meg, s hogy mily szerepet játszott a berlini kongresszuson, azt mindenki tudja, kit az ország politikája érdekel.

Andrassynak sem sikerült mindig a közvélemény tetszését megnyerni. Kétszer állott vele szemben: a francia-német és a török-osztrák háboru alkalmával. Államférfiai nagyságát bizo-

nyítja, hogy daczára a legelkeseredettebb támadásoknak mindig ragaszkodott koncepczióhoz.

A bosnyák okkupációval megszerzte a balkánpolitika sarokkövét. Az osztrák-magyar-német szövetségből, melyből a hármasszövetség született, betetőzte nagyművét, s 1879-ben azzal a tudattal hagyhatta ott külügyminiszteri székét, hogy a monarchia külügye körül hervadhatlan érdemeket szerzett.

Utódairól akkor mondjuk el a legnagyobb dicsőretet, midőn konstatáljuk, hogy ezen szellemben vezették a politikát.

Örömmel és büszkeséggel tekinthetünk vissza monarchiánk negyedszázados külpolitikájára, mely ma ép oly magyar, mint osztrák.

S ez öröm a dualizmus huszonöt évének vívmánya felett ma annál nagyobb és őszintebb, mert egy negyedszázad előtt a legnagyobb optimisták sem hitték volna, hogy a külügyminiszteriumban valaha ily szellem uralkodhatnék.

A király válasza a képviselőház küldöttségéhez. Lapunk tegnapi távirataiban említés volt arról téve, hogy a király tegnap délelben fogadta a képviselőház küldöttségének tisztelgését és átvette a ház fölliratát. Ő Felsége ez alkalommal következőleg felelt a házelnök üdvözlésére:

Szeretett Magyarországom képviselőházának testületi hódolatát nagy örömmel fogadom, különösen e mai napon, midőn koronázásom 25-ik évfordulója alkalmából, ily magasztos s az egész országban lelkes visszhangra talált ünnepély egyesít itt bennünket.

Nem lehet, hogy e mai napon első sorban kegyelettel ne emlékezzünk vissza azon számos nagy hazafiakra, kik 25 év előtt és azóta hű tanácsosaim, a hazának bölcs vezérfiai voltak, de kiket a Mindenható akarata azóta

az élők sorából magához szőlított; — vigasztalással láthatjuk azonban, hogy midőn tetteiket a történelem megörökíti, szellemük tovább él a hazában annak javára és dicsőségére és reméljük, élni fog ezentul is.

Kiváló örömmre szolgál pedig, hogy e lefolyt negyed század alatt Magyarország képviselőházának kegyelete szent István koronája — valamint jó és balsorsban tanusított hű ragaszkodása személyem és házam irányában rendületlen maradt.

Meg vagyok győződve, hogy ez ősi erényeket jövőre is mindenkor megörzendik kebleikben s midőn kivált a mostani időben az oly örvendetes fejlődésnek és virágzásnak indult közel ezredéves ország javának és boldogságának előmozdítása még fokozottabb hasznos tevékenységre int, nem kételem, hogy habár az e célra vezető utak választásában egyesek nézetei eltérnek is, — mégis mindnyájunkat csak egy gondolat: a haza jóléte vezet és hogy az egész képviselőház valódi hazafias érzelmeiktől, valamint a trón és szent korona iránti hűségtől áthatva, támogatni fogja népeim boldogítására irányzott szándékaimat, melyeknek valósitása legszebb jutalma leendő fáradozásaimnak. Higgyék meg, hogy életem drága emlékei közé sorozandom majdan azon örömet, melyet e perczen lelkesült hódolatuk okozott. Fogadják tehát ezért legbensőbb köszönetemet és változhatlan királyi kegyelmem biztosítását.

Külföldi üdvözlések. Távirataink már jelentettek, hogy a szerb regensség a koronázás jubileuma alkalmából üdvözlő táviratot intézett francia nyelven Ő Felségéhez. A távirat így szól: Ausztria császára, Magyarország apostoli királya Ő felségének Budapesten. Sire! Ez ünnepélyes napon, mikor Magyarország felséges uralkodója koronázásának 25-ik évfordulóját ünnepli. I. Sándor király Ő felségének regensége kedves kötelességének tartja apostoli felséged elé tiszteletteljes üdvözléssel járulni. A királyi regensség nagy sulyt fektet a barátság és jó szomszedság kötelékeinek fentartására, melyek Szerbiát Magyarországhoz kötik, a miért is az a kívánsága, hogy ez a jó viszony fentartassék, ugy jelenben, mint jövőben is. Erzületét követve, a királyi regensség kéri apostoli felségedet, kegyeskedjek elfogadni ama forró óhajok kifejezését, melyeket felséged magas személye, uralmának nagysága és Magyarország jóléte iránt érez. Risztics J.

A „Times“ írja: Magyarország számára a brit rokonszenv biztosítva van. Az osztrák-magyar monarchiának helyzeténél és karakterisztikumánál fogva az a sorsa, hogy vagy nyugtalanságok fészke legyen, vagy a rend fentartója. 1867 óta a rend fentartója volt s ezért egész Európa hálával tartozik neki.

HIREK.

— **Koronázási jubileumi bankett.** Né-Becs kerek városa fényes és lelkes hangulatban lefolyt nagy bankettet rendezett tegnap esti 7 órakor a kaszinói helyiség nagytermében, záradékaul az Ő Felségét ünneplő koronázási jubileum alkalmából Nagybecskereken lefolyt ünnepélyességeknek. A kaszinó nagyterme ez alkalommal virágdiszben uszott, és egyik oldalon a királyi párt mellszobrait délszaki növények öveztek. A minden tekintetben sikerült bankettei,

A szeretet többé nem tettetés.
Mint fogláló, hűség ölel bizalmat,
S lám, mindakettő rendületlen áll . . .
Mátyásunk óta — négyszáz éve annak —
Ily egy még nem volt nemzet és király.

Gyászolt a trón, a nemzet hogyha gyászolt,
Királyunk könyje hullt könyünk közé . . .
S midőn a sors az ő szívére gázolt,
A köny milliőknak arcát öntözé;
Oh mert a trón reménye min reményünk,
Boldog jövőnek biztos záloga.
Mért kelle hajb, a gyász napot megérnünk,
A fényes álom mért röpült tova!

Királyunk szive meghajolt a porba,
Mint a vihartól elgázolt vetés;
De fölkezt fejt fölemelve hordta,
Nem törte meg lelkét a szenvedés.
Erőt a kötelességből merített,
Magas tisztében nem lankadt soha,
S feje körül kettős sugárt körített
A lelki nagyság és a korona.

S példája nagy, nemes, termékenyítő,
Jövőnknek is örökségül marad.
Kötelességet ugy betöltni, mint ő,
Volt-e a trónon szentebb akarat?
Alkotmányunk rendithetetlen öre,
Küzdelmekben bajtárs és vezér,

Buzdít, a mint bátran törünk előre,
Övé a dics, hazánk ha célhoz ér.

A cél még messze; de ha nincs megosztva.
Mit nem tehet erő és akarat!
Egy negyed század ime helyrehozta,
A mit mulasztánk négyszáz év alatt,
S e nemzet, mely alant a föld porában
Ült lelkevesztve, fásultan, henyén:
Ott fénylik a nagy nemzetek sorában,
A jólét és műveltség versenyén.

Büszkén valljuk, hogy a magyar hazának
Vagyunk csupán s leszünk is, fiai;
De készek a trón minden támaszának
Igaz bajtársi jobbot nyújtani.
S a merre a szent kard suhintva vágott,
Jöhet az ellen a négy szél felől,
Megvédni trónt, hazát és szabadságot,
A hű magyar mindig ott lesz elől.

Ragaszkodván nyelvünkhöz és fajunkhoz,
Idegen érczen át nem olvadunk;
Hahogy hivek leendünk önmagunkhoz,
A trónhoz hűk akkor maradhatunk.
Történetünk könyvéből semmi áron
Ki nem szakitnánk egyetlen lapot —
De fényes lapján följegyezve álljon
Mint ünnepelte a hon e napot!

Vargha Gyula.

Krsztics János polgármester rendezte mint a város nevében házigazdája a lakomának, és körülbelül százötven terítékhez ültek le a vendégek. Az asztalfőt Krsztics János polgármester foglalta el, míg jobbán és balján Schaeffer Antal apát és Hegedüs Miklós megyei főjegyző foglalták helyet. A lakomán a magyar kir. honvédség és a közös hadseregbeli tisztikar is nagy számban volt képviselve, valamint a helyi állami hivatalok is képviselve valának, bár nem kis föltűnést keltett, hogy a megyei és a kir. törvényszéki hivatalok nagyon gyér számban igyekeztek a koronás király jubileumán támadt ezen ünnepélyes aktuson résztvenni. Annál kellemesebben hatott ránk az a körülmény, hogy a polgárság eddig sohasem tapasztalt számban volt képviselve. A lakomán pontban 1/8 órakor vette kezdetét, és a legemelkedettebb hangulatban tartott a késő éjféltáni órákig. Hivatalos toaszt egyetlen egy volt, és ezt a negyedik fogásnál Krsztics János polgármester tartotta. Ő Felségére a királyra, mit a jelenlévők többszörös, zajos éljenzés közt állva hallgattak végig, és a melynek szó szerinti szövege így hangzik:

Tisztelt ünnepi vendégsereg!

Magyarország népei ma örömmel ünnepelnek. Midőn 1867-ik évi június hó 8-án a magyar nemzet Szent István koronáját dicsősegesen uralkodó I. Ferencz József apostoli Királyunk és legkegyelmesebb Urunk fejére tette, azzal alapját vetette ama kölcsönös bizalomnak és szeretetnek, mely a koronás királyt a magyar nemzettel mindenkor elválaszthatlanul összefűzte, alapját vetette ama szoros kapcsolatoknak, mely a királyt hű magyar nemzetével felbonthatatlanul összeforrasztotta.

E kölcsönös bizalom, e kölcsönös szeretet meg is termé a maga gyümölcsét; mert egyrészt míg a magyar tudván azt, hogy alkotmányos szabadságának s állami önállóságának legőszintébb, leghatalmasabb s legübb öre és védője rajongva szeretett királyá addig a 25 évvel ezelőtt visszanyert alkotmányos szabadságának védszárnyai alatt összes erejét nyugodtan a haza anyagi és erkölcsi haladására összpontosíthatta.

S hálával elismerjük a haladást a közélet minden terén; de elismeri azt a külföld is, mely a külsemények elintezésében ma már Magyarország szavát is készségesen és tisztelettel meghallgatja.

Mai napon büszke öntudattal mondhatja a magyar nemzet önmagáról, hogy a legnagyobb magyarnak jóslata, hogy „Magyarország nem volt, hanem lesz“ ma már örvendés és elvitáztatlan ténynyé vált.

Hódolatteljes hálával pedig elismeri a magyar nemzet, hogy e jóslat megvalósulását első sorban alkotmányos királyának köszönheti; elismeri ezt annyira, hogy ma is minden magyar, ha a szükség úgy kívánna, az ösök jelszavát „Mortuus pro rege nostro“ vérvél és életével beváltani kész.

Uraim! Emelem poharamat a legelső magyarrá, I. Ferencz József apostoli királyunk s legkegyelmesebb Urunk egészségére; áldja meg őt a Mindenható az emberi élet legvégső határáig és engedje meg, hogy megkoronáztatásának 50 éves jubileumát is megérje.

Éljen a király! Éljen! Éljen!

A viharos, háromszoros éljenzéssel kísért utolsó szavakra a Milán zenekara rázendítette a „Hymnus“-t, melynek hangjainál sokan siettek kocczintani a meggratulált szónokkal. A nem-hivatalos toasztok sorát Lauka Gusztáv nyitotta meg, ki nagy tetszés közt Krsztics János polgármestert mint a bankett rendezőjét és házigazdáját éltet, ezt megelőzőleg pedig Kis Sándor

kegyesrendi tanár viharos éljenzés és taps közt szavaltta el a lapunk tegnapi számában közölt jubileumi ódáját. Szintén igen nagy hatást és kitörő tetszést keltett a Klein Mór dr. főrabbi elmés fordulatokban igen gazdag toasztja, melyben egy szép hasonlattal a vörös-fehér-zöld színre, — mely színekben a vöröset a hadakozó katonaság, a fehéret a baráti fehér asztalok vigadói és a zöldet a zöld-asztalok tanácskozó, vitázó felei vannak képviselve, — éltette a jelenlévőket általában és különösen a megyei és városi élet közkatonaát a tisztviselőket és a katonaság képviselőit. Általános taps és éljenzés közt siettek a toaszt után a népszerű szónokkal kocczintani. — Volt még több toaszt is, melyekkel együtt a jeles menü és a Milán hegedűje nagyban segített arra, hogy a bankett a legkitünőbb hangulatban a késő éjfélt után is tartson.

— A koronázási jubileum gyűlési emléklapja. Gyűlésről írják lapunknak, hogy ott június 8-án — a többi ünnepélyesekkel kapcsolatban, — az épülő állami iskola alapfalába díszesen kiállítva és hermetizálva, a következő emléklapot helyezték el az utódok számára:

„Emléklap. 1892 év azaz Egyezernyolczszázkilencvenkettedik év Június hó 8-án Krisztus Urunk születése után lett az alapköve Magyarországi, Torontálmegyei Gyűlésváros közönségben ujon építendő állami elemi iskolához letéve, és jelen „Emléklap“ abba befalazva. Ezen dicsőséges szép nap egyuttal jubilaris ünnepe az egész hazának, melyet az egész világon legalkotmányosabb, legszeregettebb uralkodó I. Ferencz József Császári és királyi felségének, Ausztria császárija mint Magyarország apostoli királyi megkoronáztatása 25. azaz huszonötödik évfordulójának emlékére egész Magyarország megünnepel. Az emléklapnak az alapkövébe történt szokásos befalazásánál az első kalapács-ütést Szomai Fleischer Sámuel államiskolai gondnoknoksági elnök, mérnök és m. kir. honvédhadnagy, honvédtiszt diszruhában jelenyn meg, Isten áldását híván segítségül Ő Felsége koronás királyunk nevében tette meg, mire a közönségben összes harangok a vallás- és nemzetiségek különbözőzete nélkül meghuzattak, s a dalárdák a néphymnust énekelték. A második kalapács-ütésnél a nemes kultúra és tudományosság fejlesztője gróf Csáky Albin m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Ő Excellenciáját éltette. A harmadik kalapács-ütésnél Steinbach Antal kir. tanácsos, Torontálmegyei tanfelügyelője fáradhatlan sikerdes tevékenységét fejtegetve, éltette őtet. Megemlékezék az utókor egykoron ha e falak szétbontatnának, hogy az 1892. évben Ő császári és királyi apostoli felsége dicsően uralkodó I. Ferencz József uralkodása alatt: Miniszterelnök volt: Szapáry Gyula gróf a nagy hős Szapáry Péter utóda. Vallás- és közoktatási miniszter: Csáky Albin gróf a hieas trencseni Csák Máté utóda, ki Róbert kir. ellen fél Magyarországot uralta. Honvédelmi miniszter: Fejérváry Géza báró tábornagy. Igazságügyi miniszter: Szilágyi Dezső. Pénzügyi miniszter: Wekerle Sándor dr. Földművelési miniszter: Bethlen András gróf. Kereskedelmi miniszter: a nagy vasuti regenerator bellusi Baross Gábor egy hónappal ezelőtt halt meg. Torontálmegyei főispánja: zombori Rónay Jenő, alispánja: Szamosújvári és németi Daniel László, főügyész: Poroszkay Béla, főjegyző: Hegedüs Miklós, kir. tanfelügyelő: idős Steinbach Antal kir. tanácsos, párdányi főszolgabíró: Vindornyalaki Hertelendy Imre. A gyűlési államiskola gondnoknokság tagjai: Szomai Fleischer Sámuel elnök, Takáts István nyugalmazott jegyző, Ulrich Viktor uradalmi tisztviselő, Sztoján Vászta urbéri földbirtokos, Bohn Mihály urbéri földbirtokos, Reiszek

Antal, Wolf Adám áll. isk. tanító gond.: jegyző és postamester; uppécsi római kath. plébános a hová Gyűlésváros mint filiális közönség tartozik: ftdő Tokody Ödön dr. Közs. előjárók voltak: Katteo Juon községi bíró, Paolovits Sándor községi jegyző, Diamant László dr. körorvos, görög keleti román lelkész: Kotta Jusztia, görög-keleti román-tanító: Alexa István. Az uradalom birtokosa: Kinsky Zdenko gróf a nemes lótenyésztő sportsman Dadányi-család jogutódja.

Az államiskolai gondnoknoksági elnökön és tagokon kívül a jelenvoltak közül még számosan írták alá ezen Emléklapot.

— Egy fiatal hölgy benyomásai a koronázási ünnepélyről. Városunk egy ismét bájos jelensége, a kiből nem csak utca során és a társaságban, hanem a „Torontál“ hasábjain is gyönyörködhetünk, következő üde képét adja a fényes bevonulásnak:

... A diszfelvonulást az asphalt igazgatóság balkonjáról, mindjárt az Andrásy-ut elején, néztük. Felhős, ólomszürke volt az égboltozat s fenyegető szél lobogtatta a zászlóerdőt. Már 1 óra óta folyt az ünnepre való élénk előkészület. A házak fellobogozott, feldíszített ablakain s erkélyein ember ember hátán áll látcsövekkel felfegyverkezve. Az utcán rendkívüli embertömeg, zaj, éljenzés, veszekedés, de mégis nagy rend. Fél kettőkor az ágyuk elsütése s a harangok megkondulása jelenti a király megérkezését. Egy huszárcsapat vágat végig az utcán, hogy a bandériumnak s a berobogó diszfogatoknak helyet csináljon. Az utca közepe mindenütt szabadon maradt; a hosszú vonalon a nyugati pályaháztól a királyi palotáig különböző testületek, egyletek s iskolás gyermekek képeztek sorfalat. Aggodalommal néztünk sokszor az égre, de az idő mégis jó maradt. Sokkal kellemesebb volt a várakozás a lengedező szélben, mintha nyári napfény sütött volna. Mindenki azt hitte, hogy a bevonulás legalább is két óráig el fog tartani, de jóval kisebb időt vett igénybe. Elöl lovas rendőrtisztek lovagoltak, s nemsokára hinton a két polgármester jött, kik a vezetői voltak s csakhamar feltűnt a fejedelmi pompájú, festői szép, lovas bandérium gróf Károlyi Istvánnal élén, minek láttára az ember magát Mátyás s az erdélyi fejedelmek korába képzelte. Be szépen írta le ezt a diszfelvonulást br. Jósika Miklós! Nemsokára föltűnt a sárga sipkás udvari lovak s Ő Felsége nyitott négyfogatu hinton a lovakon egy-egy lovaszszal. A király piros lovas tábornoki ruhát viselt s igen gyakran köszöntgetett. Arczán meghatott komolyság volt látható. Nekem sirni volt kedvem! Következtek a diszhintók a széles, rojtos, himzéses bakokon diszruhájú kocsisok, huszárok; a kocsi mögött kócsagos prémes süvegekben zsinóros mentével a csatlósok. Nehéz volna csak egyet is pontosan, jól leírni. A bevonulási menetet nagy csoport huszárkatoná zárta be gyorsan ügetve. Az egész bevonulás képe oly fényes s erős benyomásu volt, hogy a ki látta, életében nem felejt el.

— Egy 12 éves fiú öngyilkossága. A temesvári Gyárvarosban — mint a „D. K.“ írja — kedden délután egy 12 éves fiú életének sajátkezüleg vetett véget. Az elemi iskola 4. osztályába járó Sorg Emil (Sorg Willibald bajmoki molnárnak és az ottani nazarénusok fejének a fia) öcscsétől 30 krt lopott és e miatt házi fenyítésben részesült. E feletti keservében a fiú szállásadója, Spletka József padlásán felakasztotta magát. A vacsorára a fiú meg nem jelenvén, Spletka keresésére indult, és végre a holtat a padlásán találta. Az elhívott orvos már csak a halál beálltát konstatálhatta. A fiú atyját még tegnap este értesítették a szomorú esetről.

Egyházi beszéd.

Ő Felségének koronázási jubileuma alkalmából tartotta: Dr. Klein Mór főrabbi.

Nagy Isten! Ég és föld Ura! Megjelenünk ma előtted követve a bölcs király atyai intését: „Tisztelve féld az Örökkévalót és a királyt“. A te dicsőségedről zeng hálaénekünk, midőn e mai nap örökké emlékezetes eseményét ünnepeljük; mert hiszen neked köszönjük mind azt, mi által e nap a nemzet évkönyveiben korszakot jelző ünnepként szerepel, neked köszönjük a nap dicskoszoruzott, koronás hőst, kit 25 esztendővel ezelőtt az ország élére rendeltél, hogy „az ősi erényekbe bízva“ az ősök örökéjt jogos tulajdonosának birtokába visszahelyezze; neked köszönjük ama mennyei ajándékot, mely értékére és következményeire nézve fölér a koronázási ajándékkal, melyet a kiengesztelt nemzet szeretettel és kegyelettel a királyi pár lábaihoz letett — a feledést; neked köszönjük amaz idéző varázshatást, melyet a királyi hatalom és dicsőség jelvényei az elalélt nemzettestre gyakoroltak annyi vész s oly sok vizsály után. Avagy nem a te folyton örökös gondviselésednek köszönjük, hogy a magyar szent korona fényforrásnak bizonyult, mely a multak sötét, véres árnyait nyom nélkül eltünteté, hogy a királyi jogarhoz, a béke olajágával diszítve, 25 esztendő óta vérfolt nem tapadt, hogy az ország almája az ismeret fájának gyümölcsévé lett, a meny nyiben király és nemzet egymást megismerték, megértették, s hogy a félreértésnek nyoma veszett, hogy a pallos csakis a béke zavarót, a törvényszegőt, a vétkest és bűnöst sújtá és fenyegeté, míg Sz. István palástja, mint az engesztelés és emberszeretet köpenye a multak tévedéseit elboritá, elfedé? Téged, oh népek kormányzója és sorsuk intézője illet első sorban hála és magasztalás, hogy királyunkkal és királynéunkkal 25 esztendővel öregedvén, nemzetünk 25 esztendővel megifjúdott, hogy nemcsak hogy él a magyar, áll Buda még, hanem új életerő pezsg a nemzet ereiben és a haza szent szerelme új erős várakat épített hű honfi keblekben. S a midőn a királyt váró százczerek eget verő öröm rivalgása visszaverődött Mátyás király várfalain, melyek magukba fogadták népe rajongó szeretetétől környezett, mert legigazságosabb és legméltóbb utódját, akkor a mi sziveinkben is visszhangzott a te szolgád ünnepről szóló szöveg: „Ujjongjatok oh egek, mert az Örökkévaló cselekedte, örvendeztetek a föld mélysége, törjete ki örömrivalgásban hegyek és erdőségek valamennyi fáival, mert megváltotta az Örökkévaló Jakobot — a magyar népet, és Izraelben — a magyar nemzetben felmagasztaltatott.

Amen
Ájtatos ünnepi gyülekezet! A történetírás pongyola korszakában, a mikoron egyes népcsaládok, törzsek és népfajok összeütkezésé, egymás leigázása és lakóhelyeik nyers erővel és hatalommal való elfoglalása történelmi nevezetességű esemény számba ment, a gyermeteg népkedély háromféle korszakot különböztetett meg, melyeknek symbolumait az anyaföld sötét méhében vélte feltalálhatni, szölván ugyanis aranykorszakról, ezüst korszakról és vaskorszakról. Az elsővel a paradicsombeli bőséget és édes semmivét, a másodikkal az anyagi élvezek és gyönyörök fogytát, apadását, a harmadikkal a szükség érzetét, a nélkülözések beálltát, a munka elkerülhetetlenségét jelezvén. A történelmi korszakok eme naiv és szellemi kiskoruságra valló osztályozását rég túlhaladta a komoly tényekkel számoló történeti tudat, mely regényyszerű adatokat és elbeszéléseket oda utasít, a hová valók, — a költészet, a képzelődés honába. Azonban mint költői képek és jellemző vonások jó szolgálatokat tesznek még manap is, midőn a multak jelenségeit és az azokban gyökerező eseményeket megjeleníteni törekedünk. Így a ki jubiláló királyunk 25 éves uralkodását egyes korszakokra akarná osztani, koránt-

sem követne el balfogást, hogyha a régi felosztási módszer után indulna. Mert a lefolyt 25 esztendőre terjedő kormányzatban félreismerhetlenül tűnnek ki ama hármass rendszer nyomai, csak hogy nem a megszokott régi sorrendben, hanem megfordítva. Kezdetét veszi ugyanis benne az ernyedetlen szorgalom és szakadatlan munka vaskorszaka, ennek folyományaként áll be aztán a fokozatos javulás és gyarapodás ezüst korszaka, úgy hogy végezetül a jubileum nagy napja a rendezett államháztartás és a szellemi emelkedés, aranykorszakának kezdetével esik össze. És emez állításunk közelebb megokolása alapjául hadd szolgáljanak nekünk az Isten ihlett propheta Jezsás 32-ik fejezetének 1—5 versei, melyek e következőképpen hangzanak: „Ime, igazság szerint uralkodik a király és az országnagyok jogszerint járnak el. Férfi ő, hasonló a vihar előli menedékhez és a zápor előli rejtekhez. Olyan ő, mint vízforrás a sivatagban, mint szikla-óriás árnyéka napsütötte talajon. Nem kápráztatnak többé a látók szemei és a hallgatók fülei jól figyelnek. Az oktalanok szívét ismeretre tanítja és a hebegők nyelve zengzetes szóra gyujt.“ Tükröt nyujt e versekkel az Isten ihlett propheta, benne látjuk jubiláló királyunk és 25 éves kormányzásának hű képét.

(Vége következik.)

Táviratok.

Kivilágítás. A király az operaházi diszelőadason.

Budapest, június 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A fővárosban a lakosság tegnap este ismételte a kivilágítást és megint rendkívül nagy tömeg járta be az utcákat.

Ő Felsége a király, este a királyi operaházba hajtatott, hol a jubileumi diszelőadás folyt le. Az udvari páholyban Ő Felségétől jobbra Mária-Therésia, balra Klotild főhercegnő ült. Egészen mellette Albrecht főherceg foglalt helyet. A második sorban Frigyes, József, József Ágost, Koburg-Fülöp, Károly-Lajos és Ferencz-Ferdinánd ültek. A többi páholyokban a kíséret ült. Az egész színház tele volt diszmagyarba öltözött közönséggel.

Végtelenül megragadó és megkapó volt, midőn az utolsó jelenetben, mikor a Kölcsey „Hymnusz“-át énekelték a szereplők: a főhercegek, tábornokok, az egész közönséggel fölállottak, arczal Ő Felsége felé fordulva, ki Mária-Theréziával meghatva maradt ülve. Végül zugva kitért a kiáltás: „Éljen a király!“ Ő Felsége meghajolt a páholyban és távozott. Kinn éljenzugás fogadta és nagy tömeg kísérte.

Ma este megtartják a fáklyásmenetet. Az egész országból jönnek az általános ünneplésről szóló sürgönyök.

A király Andrassy Gyula gróf özvegyénél.

Budapest, június 9. (A „Torontál“ ered. távirata.) Ő Felsége a király, tegnap Paár Ede gróf által tudatta Andrassy Gyula gróf özvegyével, hogy délután 3 órakor meglátogatja. A király a tudatott időben pontosan megjelent az Andrassy-palotában, hol a lépcső alján Andrassy

Gyula gróf fogadta. Midőn Ő Felsége a grófnét meglátta a fogadó-teremben, így üdvözölte őt: „Szívem vágya volt, hogy önt a mai napon lássam!“ A király egy teljes órát töltött a grófnénál.

Királyunk találkozása a czárral.

Budapest, június 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pétervári hírek szerint, Ferencz József király nemsokára találkozni fog a czárral.

Fényes estély Károlyi István grófnál.

Budapest, június 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Károlyi István gróf palotájában, tegnap este fényes estély volt; mintegy négyszáz vendég volt hivatalos, köztük az összes főhercegek és főhercegnők, József főherceg kivételével. Jelen voltak továbbá az összes miniszterek, Kálnoky gróf külügyminiszter és Taaffe osztrák miniszterelnökkel egyetemben.

A budai királyi palota sárgafekete lobogója.

Budapest, június 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Jóléso benyomást tett fővárosszerte, hogy a királyi várakon, a király itt időzése alkalmával mindig kitűzetni szokott sárgafekete zászló, e napok alatt nem volt kitűzve.

Klotild főherceggasszony a váci-utcán.

Budapest, június 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Klotild főherceggasszony ma délelőtt egyszerű szürke utcai toalettben, József-Ágost és László főhercegekkel, gyalog bejárta a váci-utcát és több kirakatot megismerlve, néhány üzletben bevásárlásokat tett.

A hercegprimás dicsérete.

Budapest, június 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Vasary Kólos hercegprimásnak, tegnap a budai helyőrségi templomban Ő Felsége jelenlétében tartott beszéde, általános föltűnés tárgya. Egyhangú a nézet, hogy így még nem beszélt hercegprimás. Hangja érczes, bátor, önérzetes. Ő Felsége is lelkesedve hallgatta. Minden vallásfelekezet el van ragadtatva a remek beszédétől.

Az Emke a hercegprimásnál.

Budapest, június 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az Emke küldöttsége ma délelőtt Bethlen András földmívelési miniszter vezetésével Vasary hercegprimásnál tisztegett. Bethlen üdvözlő beszédjére a primás lelkesülten válaszolván, kijelentette, hogy ezennel belép tagnak és egyelőre ezer forintot adományozott az egyeletnek.

Megbüntetett bécsi diákok.

Budapest, június 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, a rendőrség tegnap több magyar orvosnövendéket, kik az utcán a magyar királyt éljezték, 5—5 forint pénzbírságra ítélte.

Egy kis verekedés a népnünnepen.

Budapest, június 9. (A „Torontál“ eredeti távirata) A Vérmezőn a népnünnepegy tegnap verekedéssel végződött. A népesség-katonaság bortól elázva, összekapott. Tizennégy polgár kisebb-nagyobb sebet kapott. A rendőrség a vérengző katonákat elfogta.

A Duna áradása.

Budapest, június 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Duna Bécsnél erősen árad; Steyernél az Enns fegyvergyártelepet egészen elöntötte. A lakosok magasabb helyekre menekülnek.

Horvátok tüntetése.

Budapest, június 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Zágrábban — minden fölszólítás nélkül — lobogódiszt öltött az egész város. Nagy megbotránkozást keltett, hogy a Jeromos-egylet házáról — a hol a magyar államvasutak igazgatósága van — leteptek több magyar zászlót.

A közönség köréből.*)

— A magyarfaló dijak. —

I.

Tek. Szerkesztő Ur!

A „Torontál“ című napilap folyó hó 1-én megjelent számában „Minden magyaroknak köté a nyakára!“ című közleményre vonatkozólag ezennel kijelentjük, hogy az rosszakaratu koholmány.

Zsombolyán, 1892. június 2-án.

Reichráth Miklós, Mattiasich Dezső dr., Halm János, iij. Ackermann Márton, Eisenhofer Mátyás, Stovicsek Ferencz, Ferch József, Manzin Róbert, Mathesz Márton, Zappe Péter, Nuszbaum Árpád, Sieberok Ferencz, Schira András, Bayer Sándor, Krausz Péter, Recktenwald Ferencz, Leiber János, Steinmetz Miklós, Decker Antal, Gasparics Gyula, Spuhler Ferencz, Ruttner István, Holz Mátyás, Stoffel János, Ackermann József, Geml Imre.

II.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Bizva igazságérzetében bizton reményelem, hogy ha az alattomos rágalomnak helyet adott f. é. június 1-én megjelent b. lapjában, ugy a védelemtől sem fogja a helyet megtagadni.

Azon kvalifikálhatatlan eljárással szemben, melyet a levelező a névtelenség pajzsa mögé bujva, goromba módon s a kifejezéseknek értelmét és jelentőségét nem ismerve, ellenem tanusított, csak azt jegyezhetem meg, hogy ilyenre csak a névtelen, de általánosságban ismert levelező képes.

„Hazaáruló“, „magyarfaló“, „ripőknek“ s tudja Isten mi mindennek nevez el a közlemény írója; ezzel szemben nincs mit megjegyeznem, hiszen a levelező nem tudja, mi a hazafiság s így azt sem tudhatja, hogy mi a honárulás, szajkó módra használja a kifejezéseket, a nélkül, hogy tudná mit mond, tehetetlen dühével szemben józan ember csak mosolyoghat.

Vagyok oly hazafi, mint a levelező s vagyok oly magyar, mint azok, kik ellenem magyar gyűlölet miatt feljelentést tettek a nagyikindai kir. törvényszék Nagyságos Elnökénél, csak azzal az egy különbséggel, hogy nem kürtölöm ki a világnak: ime lássátok a hazafit! a mint teszi azt a levelező.

Levelezőnek „hazafias adótiszt“-jével nem bocsájtkozom szóba, hiszen azt már több korcsmában elverték, a nélkül, hogy akár a bíróság előtt, akár pedig lovagias uton elégtételt szerzett volna magának s bizonyos emberekkel folytonos tetteges hadi

lábán áll; a társadalom salakjával érintkezésben nem állok.

Az Uzelácz ügyben „magyarfaló érzelmeim“ nek azzal adtam kifejezést, hogy az én indítványom folytán Ugron Gábornak üdvözölő sürgöny ment. Meglehet, hogy ez a levelező s a „hazafias adótiszt“ fogalma szerint hazaárulás. Hiszen vannak emberek, kiknek a „magyar“ s „hazaáruló“ egy fogalom.

Azon rágalommal szemben, hogy engem „magyarellenes érzelmeim miatt minden állami tanintézetből kicsaptak“, hivatkozom a zsombolyai polgári iskola tanári karára, hivatkozom tanulóársaimra és hivatkozom a budai állami tanítóképzőre, honnan anyagi körülmények miatt voltam kénytelen kimaradni.

A mi különben ezen pampületek reám vonatkozó részét illeti — ismerve íróját — rugásai engem nem alterálnak, de kvalifikálhatatlan arczatlanságnak deklarálom azon eljárását, melylyel becsületben megőszült édes atyámat, magához a sárba lerántani iparkodik. Édes atyám, ki mint 48-as honvédhadnagy magyar lobogó alatt a magyar eszméért, a magyar szabadság s a magyar hazáért végig küzdött becsülettel a magyar szabadságharcot, nem szorult rá, hogy a közlemény írójával szembeálljon, hazug piszkolódásai őt nem érinthetik.

Atyámtól tanultam a magyar hazát szeretni s tőle tanultam azt, hogy a hazafiság nem üres szavakban, hanem tettekben nyilvánul s tőle tanultam azt, hogy a hazafiság szent nevét soha se hurcoljam piacra, mint teszi ezt a levelező.

Vége még megjegyzem, hogy az egész ügy a bünyenítő bíróság előtt van, hol az a bizonyos „hazafias adótiszt“ mint vádlott szerepel; az ítéletet annak idején közölni fogom.

Különben, ha van a levelezőnek becsületérzése, nem rejtőzik tovább s sikra száll, mint férfiehez illik.

Egyebekben szóljon helyettem a csatolt nyilatkozat.

Tisztelettel
Kravits János.

Közgazdaság.**A budapesti gabnatözsderől.**

Budapest, június 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Buzakinálat kedvező, vételkedv mérsékelt. Forgalom 1800 mm. Az irányzat szilárd. Egyéb változatlan.

A határidőüzletben élénkebb árak mellett fejlődött az üzlet.

Déli zárlat:

Buza máj.—jun. 8.72—75.

Buza ősze 8.22—8.25.

Tengeri máj.—jun. 4.95—97.

Tengeri ősze 5.03—5.05.

Zab tavaszra 5.40—45.

Zab ősze 5.45—48.

Káp-repce 11.75—11.80.

Időjárás: derült.

REGÉNY-CSARNOK.**I r é n.**

Regény.

— A „Torontál“ számára írta: —

Scossa Dezső.

(42-ik folytatás.)

— Ugy tehát már tudja, hogy a Regéczi czég megbukott.

Iren kimereszté szemeit. A dologról még semmit sem hallott, de úgy tett, mintha már értesült volna.

— És bizonyos ez?

— A csöd ki van mondva.

— Szörnyü!

Nem mert kérdezősködni, de fejében millió gondolat cikázott.

A tönkrement család viszonyairól kezdtek beszélni, miközben a szép asszony gondosan kerülte, hogy Holló Zoltánra is kiterjedjen beszélgetésük.

Férje szavaiból bizalmatlanság érzett. Kezdte bánni, hogy az első lépést megtette közeledésükhöz. Legalább ma még! De most már nem léphetett vissza. Mintha valami nagy teher sulyosodott volna reá, erős zsibbadást érzett. Ujra szóba hozta a távozást. A báró kevés kedvet mutatott hozzá.

Valami szörnyü előérzet kezdte megszállni. Ha tán Holló Zoltán felől kivanna felvilágosítást, ha tán sejtene valamit arról, hogy nála járt és most számon kérné? Fuldadozott!

Az inas látogatót jelentett be és csakhamar belépett a fiatal ügyvéd egy másik uri ember társaságában. Iren fellelékzett és távozni készült.

Az érkezettek udvariasan, de hidegen mondták el jövetelük czélját, az ügyvéd kéztördelve esedezett bocsánatért az okozott kellemetlenség miatt, mialatt nem hallgatta el gyanuját, a mit a fogoly személye iránt táplált.

A bárónő idegessége tetőpontját érte el, mikor megtudta, hogy Holló Zoltán felől tőle kérnek felvilágosítást. Férje keresztbefont karokkal állt előtte s kérdő tekintetet vetett reá.

— Mit kell tennem? — kérde a bárónő remegő hangon.

— Csupán pár percet áldozná, hogy leálczázhaszuk.

— Mit? Nekem kell a rendőrséghez mennem? De hiszen az...

Az ügyvéd társa a formalitásokat emlegette.

— Készüljön! — mondá a báró parancsolólag.

Fölkelt és ingadozó léptekkel távozott. A párbeszédet, mely ezután férje és az ügyvéd között lefolyt, már nem hallotta. Az nem kimélte vetélytársát és Kornél báró előtt teljesen kitérte abbeli gyanuját, hogy Holló Zoltán életpályája sok megoldatlan rejtéllyel van egybekötve.

A báró megdöbbenve hallotta a részleteket, a melyekre a fiatal ügyvéd vádját alapítá s hirtelen eszébe ötlöttek a kínos perczek, a miket csak imént kellett a hotel kávéházában töltenie. Akkor megnyugtanni igyekezett magát, hogy a kit oda belépni látott nem neje volt, hogy káprázatos tévedés csinált vele tréfát. De most hirtelen eloszlott erőszakolt nyugalma s önmagát, becsületét látta megsértve.

Türelmetlenül várt egy darabig neje s hogy az nem jött vissza, maga indult utánna. Ugy érezte, hogy ezzel az asszonnyal előbb neki kell leszámolnia.

Iren boudoirjában, csaknem élettelenül, egy nagy karosszékben ült. Szemei be voltak csukva, alakja összeesett. Szólt hozzá, de nem kapott választ. Irennek csak a keble zihált hevesebben.

— Baja van talán? Kivánja, hogy én menjek helyette? Parancsoljon velem.

Neje fölvetette tekintetét s ujra hallgatásba merült. A báró szinte megijedt, mikor arczkifejezését látta.

— Arról van szó csupán, hogy rokonát igazolja. Csuf gyanu terhe nehezül reá s bőerü pénz forrásairól is számot kell adnia. Kegyedre hivatkozik, szóljon, tud róla valamit?

— Hagyjon el? Mit zaklatnak engem? Én semmit sem tudok. Rokonom e vagy nem, kinek mi köze ahoz.

Kiegyenesedett. Ujra a daczos a kiméletet nem ismerő nő volt.

Férje némán nézte e hirtelen átváltozást. Aztán megint uralmat vett rajta az önvád. Hiszen kiméletével nevét és becsületét hurczoltatja meg.

— Miért tagadja hát el? Kegyed a minap lakásán is felkereste.

— Megsért! — mondá Iren felkelve. — Adtam valaha okot féltékenységre?

— Nem, egészen a legutóbbi időkig. De épen most merülnek föl emlékezetemben oly dolgok, a melyekre nem fektettem sulyt, mert biztam kegyedben.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.
Főmunkatárs: Jurkovic Aladár.

*) Az e rovat alatt közlöttéert nem vállal felelősséget a szerk.

H i r d e t é s e k.

Lakás-bérbeadás.

Amerika városnegyedében Széchényi-parton 2141. számú Bigler-féle ház, kerttel együtt bérevehető és azonnal átadható. (263—2.1)

Többet a Széchényi-parti 2122. számú háznál megtudhatni.

2074. sz. kig. 1892.

(262—3.2)

Pályázati hirdetmény.

A leköszönés folytán üresedésbe jött Kanak községi szülésznöi állásnak választás utján betöltésére a határidő f. évi június hó 30-ának d. e. 10 órája tüzetik ki Kanak községhez.

Fizetés: évi 100 frt készpénz szülési eseteknél segédkezéskor 1 forint és szülési eseteken kívül 20 kr. nappali és 40 kr. éjjeli látogatási díj.

A pályázati kérvények f. évi június hó 29 éig ezen szolgabírósnál benyújthatók.

Bánlak, 1892. évi június hó 2-án.

Botka Béla, főszolgabíró.

3500. szám I. 1892.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökbecsei járásába kebelezett, összeépült Beodra és Karlova községekben Beodra székhelylyel a körállatorvosi állás szerveztetvén, arra ezenel pályázatot hirdetek.

A javadalmazás 350 frt látogatási díj nappal 20, éjjel 30 kr., továbbá a törvényhatóságilag megállapított huszszemle díjak.

Megjegyeztetik, hogy Beodrán két uradalom van.

Felhívom a fentirt állásra pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket folyó évi július hó 20-ig hozzám betérjesszék. A tiszti vizsgával bírók a jelölésnél előnyben részesítetnek. (264—3.1)

Törökbecse, 1892. évi június hó 2-án.

Bethlen,
főszolgabíró.

Margit

GYÓGYFORRÁS

MAGYAR SELTERS.

Borral használva a legegészségesebb ital.

Van szerencsénk teljes tisztelettel tudatni, hogy Margit telepünkön a „Margit“ (Magyar Selters) gyógyviznek eddig is legújabb rendszerű kezelését újra tökéletesítettük. Gyógyvizünket új czimkével ellátott új alakú, az eddigieknél erősebb üvegekben, a viznek változatlanul maradását biztosító erős dugaszolással és ónkupak-elzárással hozzuk forgalomba, mely újításra szives figyelmét felhívjuk.

Dr. Karlovsky utóda
a Margit gyógyforrás igazgatósága.

Orvosi bizonyítványok,

1892.

Dr. KORÁNYI FRIGYES,

kir. tanácsos, egyetemi tanár, a budapesti m. kir. tud. egyetem I. belgyógyászati kórodájának igazgatója.

A Margit (Magyar Selters)-gyógyvizet sokszorosán használván, úgy magányakorlatomban mint a vezetésem alatt álló egyetemi kórodán azt jó hatásúnak találtam: a nyákhártyák, főleg a gyomor és légutak nyákhártyáinak hurutos bántalmainál. A használatban levő egyéb vizektől, milyenek a Seltersi, Radeini, Vichy stb. különbözik e víz csekélyebb szabad szénsav tartalmánál fogva, s azért oly esetekben, midőn vérzések lehetősége forog fenn vagy a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénsavdúsabb vizek fölött előnnyel bír.

Dr. KÉTLY KÁROLY,

egyetemi tanár, a budapesti m. k. tud. egyetem II. belgyógyászati kórodájának igazgatója. A „Margit“ (Magyar Selters)-gyógyforrás vizét, mely a tiszta szikéleges ásványvizek sorába tartozik, részint magányakorlatomban, részint a vezetésem alatt álló egyetemi belgyógyászati kórodán, hosszú idő óta használom, s azt a gyomor, belek, húgyhólyag, főleg pedig a légzőszervek hurutos bántalmainál legjobb eredménnyel alkalmaztam. E víz más hasonló vegyi összetételű vizek közt, mint a Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübli stb. kisebb szabad-szénsav tartalmánál fogva bir előnnyel.

Kizárólagos
fő r a k t á j

ÉDESKUTY L.

cs. és kir. és szerb. kir.
udv. ásványviz-szállítónál

Budapesten, Erzsébet tér 8. sz.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

(54-12.7)

H i r d e t é s e k

felvételnek

e lap kiadóhivatalában

Uri-utcza 276-4. szám alatt.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.